

COVID-19 Salgını ve Ev İçi Şiddetten Korunma Yolları

Koronavirüs salgını günlerinde evde kalmak kendimizi, sağlığımızı ve diğer insanların sağlığını korumak için çok önemli. Fakat **bugünlerde** birlikte yaşadığımız kişilerle, ailemizle evde kalmaya devam ederken **bazılarımız için kendi evimiz güvenli bir alan olmayabilir**. Ev içinde şiddete maruz bırakılıyor ve hem sağlığımızı korumak hem de hayatta kalmak için mücadele veriyor olabiliriz.

Evde güvende hissetmiyorsak, şiddete maruz bırakılıyorsak veya şiddete maruz bırakılma riski altındaysak başvurabileceğimiz kurumlar, destek alabileceğimiz ve dayanışabileceğimiz kişiler var.

En önemlisi HAKLARIMIZ VAR!

➤ Acil Yardım Telefon Hatları

Şiddete maruz bırakıldığında aşağıdaki destek hatlarına ulaşip bulunduğun yere acil destek çağırabilirsin.

- 183 – Sosyal Destek Hattı; Türkçe, Kürtçe ve Arapça hizmet vermektedir.
- 155 – Polis
- 156 – Jandarma
- 112 – Hastane Acil
- 157 – Yabancı İletişim Merkezi

Şiddet uygulayan kişiyle aynı ortamda olduğun için telefon edemeyecek durumdaysan ve akıllı telefon kullanıyorsan İçişleri Bakanlığının 'Kadın Destek' (KADES) uygulamasını telefonuna indirerek bir butonla polisin, senin bulunduğun konuma ulaşmasını sağlayabilirsin.

KADES uygulaması Türkçe'dir. Kimlik numarası 99 ile başlayan kadınlar sisteme kayıt yaptırabilir ve bu hizmetten faydalanabilir.

- İlk yapman gereken KADES uygulamasını telefonunun 'Apple Store' ya da 'Google Play' uygulamasından indirip telefonuna kurmak.
- KADES'i açtıktan sonra kimlik numaranı girmeli ve telefonuna gelen aktivasyon kodunu girip uygulamayı aktif hale getirmelisin.
- Kullanman gerektiğinde telefonun konum bilgisini açarak uygulamaya girdikten sonra karşına çıkan "KADES DESTEK" butonuna basarak konumuna polis çağırabilirsin.

➤ Ev içinde şiddete maruz bırakıldığında yapabileceklerin var!

En yakın Polis /Jandarma karakoluna (Kolluk Kuvvetleri) ya da adliyeye giderek şiddet uygulayan kişiyi şikâyet edebilirsin. Polise, jandarmaya veya adliyeye başvurunda **6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Hakkındaki Kanun**'dan faydalanmak istediğini söylemen bir an önce kanun kapsamındaki koruyucu ve önleyici tedbirlerden faydalanman için önemli. Medeni durumun ne olursa olsun ve kim (eş, sevgili, eski sevgili, baba, oğul, kayınpeder, kayınbirader veya yabancı bir erkek) tarafından şiddete maruz bırakıldığını bakılmaksızın 6284 sayılı kanun kapsamında şiddetten korunmayı talep etme hakkın var.

Koronavirüs salgını günlerinde mahkemeler çalışıyor, internet üzerinden **Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP)**'nden koruma kararları alınabiliyor. Bulduğun ilin barosuna başvurarak tehlike altında olduğunu söyleyebilir, koruma kararı için adli yardım talep edebilirsin. **6284 sayılı kanun kapsamında ücretsiz avukat talep etme hakkın var.**

➤ **Acil durumlarda 'güvendiğin kişilerden' destek isteyebilirsin!**

Şiddetin karşısında izleyeceğiniz **ilk adım plan yapmaktır**. Şiddetle karşılaşma tehlikesi varsa önceden kendine bir **acil durum çantası** hazırlayabilirsin. Evden ayrılma kararı aldığında hızlıca yanına alabilmek için acil durum çantasına senin ve varsa çocuklarının kimlik/pasaport fotokopilerini, tapu, evlilik cüzdanı vb. önemli belgelerin fotokopilerini, banka kartı, biraz nakit para ve yedek kıyafet koyabilirsin. Ayrıca şiddet tehdidi hissettiğinde evde o sırada kendini en güvenli hissedebileceğin şekilde önlem almaya çalışmalısın. Örneğin, silah olarak kullanılacak alet veya eşyaların (bıçak, vazo gibi) olduğu yerlerden uzaklaşmak gibi.

Destek aldığın veya iletişimde olduğun bir dernek varsa **kurumun destek hattını arayarak haklarını öğrenebilir, hangi hakkını kullanacağına karar verebilirsin. İhtiyaç halinde tercüme desteği isteyebilirsin.**

Acil bir durumda polise haber vermesi için güvendiğin bir arkadaşın, komşun ya da akrabandan önce anlaşılabilsen. Şiddet tehlikesinde kendisiyle mesaj, telefon çağrısı ya da herhangi bir işaretle polisi çağırması için önceden plan yapabilirsin, kendi aranızda bir parola belirleyebilirsiniz. **Üçüncü kişilerin ihbarı yetkililer tarafından dikkate alınacaktır.**

➤ **Şiddetten korunmak için faydalanabileceğin yasal hakların var!**

- **Şiddetten korunmak için faili şikâyet etme hakkın var.**

Kadınların yaşam hakkı tüm vatandaşların yaşam hakkı ile eşittir. Bu yüzden Koronavirüs salgını önlemleri sürecinde haklarını kullanmayla ilgili şüpheye düşmemelisin. Salgın öncesinde şiddetten korunmaya dair geçerli olan önlemler salgın sürecinde de sağlanmaktadır ve sağlanmak zorundadır. Şikâyet sürecinde karşılaştığın zorluklar, haklarını kullanmana engel olmasın. Şikâyetçi olmaya karar verememiş olsan da acil destek hatlarını arayabilirsin, darp raporu alabilirsin, güvendiğin biri ile bu durumu paylaşabilirsin. Şiddet tekrarlandığında daha önce neden şikâyet etmedim diye pişmanlığa kapılma, hiçbir şey için geç değil.

- **Şiddet oluştuğunda belgelemen şikâyet sürecini kolaylaştıracaktır.**

Failin ceza alması ya da korunma ihtiyacının aciliyetini yetkililerin daha iyi anlayabilmesi için kanıtının olması önemlidir. İlk olarak kendi telefonunun kamerası ile şiddet izlerinin fotoğraf ya da videosunu çekebilirsin. Olay tarihinin anlaşılabilmesi için video kaydı yaparken televizyonda tarihin ve saatin görüldüğü bir kanalı açarak bu kanalın gözükeceği şekilde video kaydı alabilirsin. Ancak en önemlisi darp raporudur. Darp raporu almak için polisler seni hastaneye götürmek zorundadır. Salgından korunmak için maske, eldiven gibi malzemeleri mutlaka istemelisin. Belgelerinin bir kopyasını ya da fotoğrafını güvenebileceğin başka bir tanıdığına da saklaması için ulaştırman iyi olacaktır.

- **Uzaklaştırma kararı alabilirsin.**

Şiddet uygulayan kişi ile aynı evde yaşıyorsan uzaklaştırma kararı talep etmekten çekinme. Uzaklaştırılan kişi mutlaka barınacak bir yer bulacaktır. Eğer bulamaz ise de ihtiyaçları doğrultusunda ilgili birimlerden talepte bulunabilir. Hiçbir şey sağlıklı yaşama hakkından daha önemli değildir.

- **Kendin için (ve varsa çocuklarınla birlikte) sığınma evine/kadın konuk evine yerleştirilmeyi talep edebilirsin.**

Sosyal Destek Hattı 183'ü arayarak veya en yakın karakol/jandarmaya telefonla ya da bizzat gidip ulaşarak kendin ve varsa çocukların için bir sığınma evine/kadın konuk evine yerleştirilmeyi talep edebilirsin. Kadın konuk evine ya da sığınma evine yerleştirilmek istediğinde yaşadığın ildeki **Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne (ŞÖNİM)** yönlendirileceksin ya da polis eşliğinde götürüleceksin.

ŞÖNİM’de Koronavirüs salgını nedeniyle seni, merkezde kalan kadınları ve merkez çalışanlarını korumak için sağlık muayenesi istenecektir. ŞÖNİM’den rapor almak için gideceğin sağlık kurumuna vermek üzere ‘yazılı bir sağlık muayenesi talebi’ isteme ve tüm bu süreçte polisin sana eşlik etmesini talep etme hakkın var. Ayrıca salgın önlemleri kapsamında sığınma evlerinde alınan sağlık tedbirleri hakkında bilgi isteyebilirsin.

Sığınma evine gitme konusunda karar veremiyorsan güvendiğin bir arkadaşının ya da tanıdığından geçici konaklama konusunda destek istemeyi düşünebilirsin.

- **Çocukların varsa kreş desteği talep edebilirsin.**

Çocukların 3-6 yaşları arasındaysa salgın sonrası değerlendirilmek üzere kreş talebinde bulunabilirsin. Salgın sürecinde okullar uzaktan eğitim sistemine geçti. 3-6 yaşları arasındaki (okul öncesi dönemde) çocukların sağlıklı gelişimi için uzaktan eğitim hizmeti uygun değildir ve sağlanmamaktadır.

- **Olası failin silahına el konulmasını isteyebilirsin.**

Eğer şiddet tehdidi altındaysan seni tehdit eden kişinin (varsa) silahına el konulmasını talep edebilirsin. Hatta bu kişi silah taşıma hakkı bulunan asker ya da polis dahi olsa silahına el konulmasını sağlayabilirsin. Evinden çıkıp şikâyetçi olmak istemiyorsan eve polis çağırarak şikâyetini iletebilirsin.

- **Maddi yardım talebinde bulunabilirsin.**

Fail hakkında şikâyetini yaptığında 6284 sayılı kanuna göre geçici maddi yardım yapılmasını isteme hakkın var. Eğer başka maddi yardım desteği alıyorsan 6284 sayılı kanun kapsamında talep edeceğin maddi yardım bağlandığında diğer aldığın yardımlar kesilmeyecektir.

- **İş yeri değişikliği, kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesini, gizlenmesini talep edebilirsin.**

İstersen bu kanun kapsamında iş yerinin değiştirilmesini ya da varsa çocuklarıyla birlikte kimlik bilgilerinin gizlenmesi isteyebilirsin.

➤ **Psikolojik, hukukî ve sosyal danışmanlık hizmeti isteyebilirsin.**

Salgın sürecinde bazı sosyal destek hizmetleri kısıtlı sunulsa da devam etmektedir. Birçok hizmet uzaktan destek yöntemleriyle sağlanıyor. Mültecilere hizmet sağlayan birçok dernek telefonla veya görüntülü görüşmelerle, psikolojik, hukuki ve sosyal danışmanlık veriyor. Psikolojik desteğe ihtiyacın varsa bu desteğin uzaktan (görüntülü görüşmelerle) sağlanmasını isteyebilirsin. Sana en yakın dernek vb. kurumlara ulaşım uzaktan alabileceğin destekleri öğrenebilirsin.

6284 sayılı kanun kapsamında psikolojik destek, hukuki ve sosyal danışmanlık tedbiri talep edebilirsin.

➤ **Şiddet uygulayan kişi hakkında ne yapılır?**

- Ortak konuttan veya bulunduğu yerden uzaklaştırılabilir.
- Ortak konut korunan kişiye tahsis edilebilir.
- Korunan kişilerin buldukları yerlere yaklaşmaması için uzaklaştırma kararı alınabilir.
- Çocuklarla kişisel ilişkisi sınırlanabilir ya da görüşmemelerine karar verilebilir.
- Korunan kişinin şahsi eşyalarına zarar vermemesi için karar alınabilir.
- Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla rahatsız etmemesi için karar alınabilir.
- Varsa ruhsatlı silahına el konabilir.

hayatadestek

➤ **Şiddet uygulayan kişi kararlara uymazsa ne olur?**

Şiddet uygulayan kişi tedbir kararlarına uymazsa 3 günden 10 güne kadar zorlama hapsine tabi tutulabilir. Şiddet eylemi tekrar ederse bu defa 15 günden 30 güne kadar hapsedilebilir. Zorlama hapsinin toplam süresi en fazla 6 ay olabilir.

➤ **Evden çıkamadığımız günlerde birbirimizle dayanışalım!**

Koronavirüs salgını sürecinde risk grubuna giren (yaşlılar, engelliler, tek ebeveynler, yalnız yaşayanlar vb.) ya da risk grubuyla beraber yaşayan herkesle mümkün olduğunca dayanışma içinde olmamız, ihtiyaçların karşılanmasına destek sunmamız gerekiyor.

Hakkını ararken sen de yalnız değilsin!

Tüm bu haklarını kullanmakta zorluk yaşayabilir, hakkının yok sayıldığı durumlarla karşılaşabilirsin. Tüm haklarını kullanabilmen ve olası ihmallerin önüne geçmek için her aşamada yanındayız.

0850 441 70 80 numaralı **HAYATA DESTEK BİLGİ HATTI'ndan bize ulaşabilir, destek isteyebilirsiniz.**

***HAYATA DESTEK Derneği'nden aldığın hizmetlerle ilgili önerilerini veya şikâyetlerini
0850 441 00 43 numarayı ücretsiz arayarak paylaşabilirsin.***